

Broedvogelmonitoring Meijendel 2002

J.P. Oppentocht
Vogelwerkgroep Meijendel
Brasemsloot 5, 2724 EL ZOETERMEER
Secretariaat werkgroep J. Westgeest
Kennedylaan 5, 2661 JH BERGSCHENHOEK

De Werkgroep

Het aantal leden steeg naar 35. Enkele nieuwkomers gebruikten dit jaar om zich in te werken in de telmethode en om wat telervaring op te doen. Op kavel 51 na werden van de aspiranttelers nog geen telgegevens opgenomen in dit verslag. Dit jaarverslag is het 45ste van de vogeltellingen in de Wassenaaarse duinen (1958-2002).

Inventarisatie

Er werd in evenveel kavels geteld als vorig jaar, nl. 35. Op twee na waren het dezelfde als in 2001. Kavel 2 werd niet geïnventariseerd, daarentegen kon de telling in 54B en 65 voortgezet worden. De telgegevens van kavel 35 worden nog geëvalueerd en zijn in de huidige verslaglegging niet meegenomen. De laatste tellingen aldaar werden resp. in 1995 en 2001 gedaan. Figuur 1 geeft aan waar de getelde kavels liggen. In tabel 1 staat een overzicht van de waarnemers en de door hen getelde kavels. De telresultaten in 2002 volgens de Sovon-methode (van Dijk 1996) van de 35 kavels staan in tabel 2. De ontwikkeling van het aantal territoria in 20 kavels in een tienjarige periode is vastgelegd in tabel 3. De laatste kolom van deze tabel geeft echter de veranderingen aan in de aantallen van 2001 en 2002, eveneens over die 20 kavels. In tabel 4 tenslotte, wordt weergegeven welke soorten van 2001 op 2002 zijn toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven, gezien over 33 kavels.

De resultaten in 2002 en enkele mogelijke invloedsfactoren

Het valt dit jaar op dat er een daling is van het totaal aan territoria als we 2001 en 2002 vergelijken aan de hand van 33 in beide jaren getelde kavels. Tot voor kort vonden wij meestal een stijging van het aantal territoria, zij het dat de laatste jaren de stijging niet meer was dan 1 à 2%. Het aantal territoria in 2002 daalde nu met 402 van 7726 naar 7324 (5,2%). In de regel is daling van het aantal territoria te wijten aan weerseffecten in de winter. Ook menselijk ingrijpen kan een factor zijn (infiltratieplassen). In 2002 kan geen sprake geweest zijn van deze effecten. Flink schommelingen van telresultaten in een kavel worden ook wel eens veroorzaakt als van waarnemer gewisseld moet worden, maar op het geheel heeft dat niet zoveel effect. Dit jaar werd in 17 kavels een achteruitgang geregistreerd, in 13 kavels nog vooruitgang terwijl in 4 kavels dezelfde aantallen voorkwamen als vorig jaar. Getalsmatig (absoluut) wordt het verminderde aantal territoria vooral veroorzaakt door minder Kleine Karekieten, Grasmussen, Fitissen, Nachtegalen, Pimpel- en Koolmezen. Boomleeuweriken en Tjiftjafs boekten vooral vooruitgang. Erg opvallend was de achteruitgang in kavel 4/5 en enigszins in kavel 6. In deze kavels daalde het aantal territoria met resp. 30 en 18%. De tellers in deze kavels waren dezelfde als in de jaren voor 2002.

Vinkenbaan

De oorzaak van vooral de bovenmatige achteruitgang in kavel 4/5 in 2002 wordt door ons gezocht in de activiteiten op de vinkenbaan en directe omgeving tijdens het broedseizoen. Voorheen werd tijdens het broedseizoen niet gevangen, noch op de baan, noch met mistnetopstellingen. De baan ligt in kavel 4/5 en sinds 2000 wordt door een hernieuwd team weer flink aan het vinkentouw getrokken. Tevens wordt deelgenomen aan het C.E.S.-project (Constant Effort Sites). Tussen half april en half augustus wordt dan gedurende elke decade tenminste eenmaal met mistnetten op een vaste plaats gevangen van een half uur voor zonsopgang tot zes uur erna. Er wordt een netlengte van 99 meter gebruikt. Deze methode is in 2001 geregeld toegepast, zelfs vaker dan eenmaal per tien dagen. De C.E.S.-methode kan een bijdrage leveren aan kennis omtrent plaatstrouw, leeftijdsopbouw en broedsucces (Verrips 2002). Uit hoofde daarvan verdient dit project een plaats in Meijendel, te meer omdat ook internationaal gezien resultaten die tot meer inzicht leiden behaald zijn (zie bijv. Salewski ea.2002). Het is echter wel zaak te letten op de gevolgen voor de broedprestatie ter plaatse. Veelvuldig werken met deze methode in de broedtijd maakt de kans op nadelige gevolgen t.a.v. broedvogels groter. Op de baan wordt ook gebruik gemaakt van een geluidsinstallatie om met vogelgeluiden te lokken. Deze installatie bleek een veel krachtiger geluidssterkte te hebben dan de vroegere en was tot ver in het duin hoorbaar. Ook in de broedtijd werd met geluid gevangen of geëxperimenteerd. Juist dit kan de vogelstand in de omgeving negatief beïnvloed hebben, meer nog dan veel gebruik van de C.E.S.-methode. Vogelsoorten waarvan de zang regelmatig te horen is worden als het ware door deze 'concurrent' uit de omgeving weggedrukt. Goed overleg tussen alle betrokkenen, zoals reeds heeft plaatsgevonden, en duidelijke afspraken zullen tot een bevredigende oplossing kunnen leiden om de

gesignaleerde nadelige gevolgen weg te nemen. Gevolgen overigens die alle betrokkenen verrasten. De werkzaamheden rond het afbreken van de oude schuilhut en het opzetten van de nieuwe schuilschermen zal ook enige verstoring op de broedvogel-populatie hebben veroorzaakt, maar is, gezien de aard van die werkzaamheden, niet substantieel.

Fluctuerende panpeilen

In maart 2002 werd door de DZH in pan 20 (in kavels 16 en 17) begonnen met een experiment met wisselende waterstanden in de infiltratieplassen. Het idee erachter is om de plas het karakter te geven van een natuurlijk duinmeer; veel water in de winter en het vroege voorjaar, weinig water in de zomer en het vroege najaar. In het vorige jaarverslag is hierover al een en ander vermeld. Ook enkele gevolgen kwamen ter sprake. Rest hier slechts te vermelden dat het experiment op 1 april 2003 is beëindigd. Voordelen voor natuurwaarden werden door ons in dit experiment in dit gebied niet direct gezien. Mogelijk zou zo'n experiment bij een plas met heel geleidelijk oplopende oeverranden nog eens herhaald kunnen worden, maar zo'n plas is niet direct voorhanden.

Dubbeltellen

Vogels met een groot territorium worden vaak door meerdere tellers gesignaleerd; zeker in een gebied als Meijndel waar veel telgebieden aaneengesloten liggen. Ook dit jaar valt het op hoe dit doorwerkt bij Buizerd en Koekoek. Het reële aantal broedparen ligt natuurlijk veel lager; zie ook verslag 2001. De Aalscholverkolonie bleef nagenoeg op dezelfde grootte als vorig jaar. De kolonie wordt voortaan weer geteld door de vaste tellers van kavel 45. Voor het eerst komt de Bergeend niet meer voor in tabel 2. Vorig jaar was er nog een stel met pulli en dat was heel bijzonder want in minstens tien voorgaande jaren werden nimmer Bergeenden met jongen gezien. De Casarca's in de Hertenkamp (kavel 105) waren nieuw voor de broedvogel-lijst. Het jaar 2002 was een heel goed jaar voor de Haviken. Er werden 4 bewoonde nesten gevonden waarvan in drie flinke jongen gezien zijn. Het vierde nest lag zo hoog, dat eventuele jongen niet gezien konden worden. De nesten lagen een kilometer of meer uit elkaar. Heel bijzonder was ook een territorium van een Nachtzwaluw. Als alle territoria uit het verleden bijeengezocht worden blijkt een voorkeur van deze soort voor de binnenduinrand. Territoria waren er in 1981 (kavelserie 60), 1982, 1983, 1984 en in 1990.

Leeuweriken

Dit jaar waren weer eens drie leeuweriksoorten aanwezig. Er was een Kuifleeuwerik in kavel 71. Voor het laatst werd deze soort in 1990 vastgesteld. Evenwel, kavel 31, waar vaak een territorium aanwezig is, wordt onregelmatig geïnventariseerd. Het aantal is altijd laag geweest, meestal één geval, met voorkeur voor de kavels 31-34. Zijn de vijf territoria van de Veldleeuwerik een inleiding tot hervestiging van deze soort? In 1980 waren er nog 31 paar. Een enkel geval was er in 1990, 1994, 1999 en 2000.

De Boomleeuwerik zorgt voor een succesverhaal. Deze soort kwam vooral voor in het noordelijk duingebied (kavels van de 70-serie). Vanaf 1960 tot 1988 waren ze daar te horen, op het laatst echter weinig. In 1975 waren er 36 territoria, in 1988 was de soort verdwenen; in 1991 t/m 1993 slechts één territorium. Vanaf 1995 gaat het aantal omhoog van 3 tot 45 territoria in 2002. Opvallend is dat deze soort nu ook in terreingedeelten voorkomt, waar ze vroeger in de broedtijd niet voorkwamen, bijv. Kavel 8, 12A (vroeger minder territoria), de zeekantkavels 13, 14, 15 en de kavels 54B, 61, 64, 65. Deze gebiedsuitbreiding zou wel eens te danken kunnen zijn aan het beleid om meer dynamiek in het duin te brengen (verstuiving, begrazing). Dubbeltellingen zullen bij deze soort zeker voorkomen; op flinke hoogte zingend wordt vaak over meerdere kavels gevlogen.

En verder

In kavel 36 was een territorium van een Tapuit. Dit geval kan als reëel broedgeval gezien worden (broedcode 9). In 1999 verdween deze soort als geregelde broedvogel uit het duin. Vorig jaar was in kavel 73 voor het eerst een territorium van een Appelvink, maar mogelijk werd toen in het aangrenzende Rijksdorp gebroed, met het geval dat nu in kavel 54B werd vastgesteld komt de Appelvink nu definitief binnen de grenzen van het duingebied. De forse achteruitgang van de spreekw kan veroorzaakt zijn door omgevallen bomen met nestholtes. Toch lijkt dit niet de enige verklaring te zijn. In de onmiddellijke nabijheid lijken de vogels nog voldoende opties te hebben.

Vis

In het voorjaar van 2003 kon worden vastgesteld dat in pan 26 (kavels 14 en 15) weer een flinke hoeveelheid vis zit. In kavel 15 werden scholen van honderden kleine visjes (± 2 cm) gezien die vlak onder de oppervlakte zwommen. Wat grotere visjes (6-8 cm) sprongen af en toe boven het water uit. Na de regeneratiewerkzaamheden in pan 26 werd begin april 1998 weer water in het gebied gebracht, nadat het vanaf augustus 1997 had drooggestaan. Kort nadat in april de plassen weer gevuld waren ontwikkelde zich een voor enkele eendensoorten goed verblijfs- en voedselgebied (verslag 1998 en 1999). Ook de afgelopen jaren bleek dat de vogelstand profiteerde van deze vernieuwde plassen. Verschillende libellensoorten kwamen in grote getale voor. Bijvoorbeeld op 29 mei 2003 vele honderden Viervleklibellen bij de plas in kavel 15. Ook waterplanten kwamen weer tot ontwikkeling.

Slechts gescheiden van pan 26 door een 'waterscheiding' van 100 m, geven de plassen in pan 20 een veel doodser beeld. Deze plassen in de kavels 16 en 17 zijn nooit drooggezet, mogelijk wel in de winter van 1962/1963. Toen was het ijs zo dik dat het ijs op veelplaatsen tot de bodem reikte. De bodem van deze plassen is nu met een flinke sliblaag bedekt, waterplanten zijn er heel weinig. De helderheid van het water is af en toe geringer dan in pan 26. In dit plassenstelsel zit ook veel vis. Voor zover wij weten zijn het karpers en voorns. Van beide soorten komen grote exemplaren voor, van de karpers wel heel grote. In de loop van de jaren is de watervogelstand in dit infiltratiesysteem geleidelijk achteruit gegaan. Ook libellen komen weinig voor. Voedselconcurrentie door een eenzijdige visstand wordt als een belangrijke oorzaak gezien.

Illustreerend in dit verband is dat een kwelplas van ongeveer 110 bij 30 meter die

vlak naast een infiltratieplas in pan 20 ligt, wel een rijk vogel- en kikkerleven herbergt, dat jaar in jaar uit wonderlijk stabiel is. Deze kwelplas is slechts door een smalle en lage duinrug van de infiltratieplas gescheiden en valt pas droog als dat ook met de infiltratieplas gebeurt. In deze kwelplas is nooit vis gezien terwijl vissen in de infiltratieplas zich op slechts 20 a 30 m afstand bevinden. Vaak wordt aangenomen dat vis verspreid wordt doordat viskuit aan de poten of veren van watervogels blijft zitten. Waarom zit hier dan geen vis? Een mogelijke verklaring is dat als daar vis tot ontwikkeling komt deze door Dodaarzen, Geoorde futen, Meerkoeten en Duikeenden in een vroeg stadium wordt weggevangen. De beperkte grootte van de kwelplas vergemakkelijkt dat. Daarnaast moet er rekening mee worden gehouden dat er vis, om welke reden dan ook, door personen is uitgezet en deze kwelplas overgeslagen is.

Na de regeneratie van pan 26 is de waterwinfunctie in kavel 13, 14 en 15 sterk teruggedrongen. Ook ligt dit gebied in de zone waar volgens het bestemmingsplan natuurbehoud en -ontwikkeling bovenaan staan. Mede daarom stellen wij voor om de ontwikkeling van de infiltratieplas in pan 26 niet geheel en al op zijn beloop te laten, ondanks de primaire waterwinfunctie van het nog resterende deel van pan 26. Allereerst moet er duidelijkheid komen over welke soort vis daar thans aanwezig is. Blijkt dit uit dezelfde soorten te bestaan als in pan 20, dan verdient het overweging om naar een gevarieerde, evenwichtige visstand te streven, waarbij roofvis niet ontbreekt. Nu is er nog tijd om een en ander te bestuderen voordat de infiltratieplas in pan 26 dezelfde langzame neergang van natuurwaarden ondergaat als de plassen in pan 20 (en andere). Mocht het niet mogelijk zijn een evenwichtige visstand te krijgen dan kan overwogen worden om bijv. eens in de tien jaar een infiltratieplas kort droog te zetten in een van de wintermaanden.

Aanvullende waarnemingen tijdens het broedseizoen (1 maart – 1 september)

De hieronder vermelde waarnemingen zijn voornamelijk afkomstig van de tellers van de kavels 1B, 13S, 15, 16, 17A, 17B en 72 t/m 74.

Brandgans	Op 1 april 120 over kavel 13B
Krooneend	Op 8 en 10 juli 5 in kavel 4/5
Brilduiker	Nog 1 ex in kavel 1A op 21 april
Krakeend	Vanaf 29 juni een ruiconcentratie van 92 exx. in kavel 1B
Slobeend	Op 29 maart 84 stuks geteld in gehele terrein
Dodaars	Op 22 augustus nog een paar met 2 juv. (1 week oud) in kavel 4/5
Geoorde fuut	Al op 7 maart 1 ex. In kavel 4/5
Roerdomp	Op 9 mei 1 ex. roepend in kavel 1A!
Purperreiger	Op 3 augustus 1 over kavel 16
Lepelaar	Zeven meldingen van overvliegende exx. o.a. 14 over kavel 17B op 30 maart
Wespendief	Een ex. over kavel 73 op 25 augustus
Bruine Kiekendief	Op 1 april 1 vrouwtje in kavel 13S, 11 april 1 in kavel 1A, 6 april in kavel 4/5, 8 mei 1 over kavel 16.

Blauwe Kiekendief	2 vrouwtjes in Zeereep op 2 april
Buizerd	Op 22 maart en 3 augustus werden nagenoeg 'witte' Buizerds gezien in 6, resp. 16
Ruigpootbuizerd	Eén in kavel 13S op 24 maart
Slechtvalk	Op 22 maart over 16 op 13 april 1 over kavel 1A
Kluut	Op 29 maart 29 exx. over kavel 73 noord
Bontbekplevier	Op 30 augustus 2 exx. over kavel 16
Goudplevier	Overvliegend op 3 en 15 augustus, resp. 1 en 3 over kavel 16
Zilverplevier	1 over 13S op 17 mei
Bonte Strandloper	Op 8 maart en 18 augustus steeds 1 ex. in kavel 13S
Kemphaan	1 op 23 augustus in kavel 16
Watersnip	Op 22 maart, 2, 12, 22 april steeds 1 a 2 exx. in kavel 16
Houtsnip	In 17B was op 22 maart 1 exemplaar
Regenwulp	Richting noord 23 stuks op 11 mei over kavel 73
	Op 11 juli 2 exx. over 16 en op 15 augustus 5 over 16
Zwarte Ruiter	1 ex. in zomerkleed in 13S op 10 mei
Tureluur	Op 3 mei 3 exx. in kavel 16
Groenpootruiter	In april en mei enkele exemplaren in de kavels 16 of 13S, variërend 1 – 9 stuks. In augustus weer in kavel 16 1 – 3 stuks, maar op 30 augustus 10 overvliegend
Bosruiter	Op 17 mei 1 in kavel 16
Oeverloper	Op 8 mei 2 in kavel 16, op 17 juli 4 in kavel 4/5
Zwartkopmeeuw	Op 21 april 1 over kavel 73
IJsvogel	Gezien in 1A op 16 juni. Vanaf 23 juni geregeld aanwezig
Bijeneter	Over kavel 7 vlogen 2 exx. op 11 augustus. Deze werden een half uur later boven de plas Starrevaart gezien
Oeverpieper	Op 8 maart 1 in 13S
Gele Kwikstaart	In kavel 15 op 2 april 1 ex.
Grote Gele Kwikstaart	Op 21 september 6 exx. over kavel 71
Rouwkwikstaart	Op 29 maart en 31 maart resp. 1 en 6 exx. in kavel 13S
Paapje	Op 15 augustus 2 exx. in kavel 16
Tapuit	Vanaf 2 april doortrek 1 tot 4 exemplaren. Op 8 mei 2 stuks
	Op 15 augustus nog 1. Steeds de kavels 15 en 13S
Beflijster	Doortrek van 1 april t/m 3 mei, kavels 13S, 15, 17A, 17B.
	Op 22 april waren er 15 (13 man 2 vrouw) in kavel 15
Fitis	Op 27 maart de eerste melding
Vuurgoudhaantje	Op 22 maart 2 in kavel 16, op 1 april 1 in kavel 13S
Baardman	Op 11 mei 1 in kavel 17B
Kruisbek	Invasie. Op 3 mei 1 zuid. Vanaf 8 juni ± 40 exemplaren overvliegend. Verblijvend 56 op 22 juni en 52 op 15 september. Veelal over kavel 73
Sneeuwgorst	1 overvliegend, kavel 13S op 8 maart
Ortolaan	Op 18 augustus 1 over kavel 73.

Slot

Het Natuurbedrijf van DZH, met name de heer H. Lucas, steunde de werkgroep door het verlenen van verschillende faciliteiten. Mevrouw C. Montanus zorgde voor het uittypen van het verslag. Ook vond geregeld overleg plaats. Jan Westgeest, secretaris van de werkgroep zorgde voor de tabellen 2 t/m 4. Alle betrokkenen worden voor hun onmisbare hulp bedankt.

Literatuur

- Dijk AJ van 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken (Handleiding broedvogel Monitoring Project) Sovon, Ubbergen.
- Salewski V, Falk K, Bairlein F & Leisler B 2002. Numbers, body mass and fat scores of three Palearctic migrants in Ivory Coast, West Africa. *Ardea* 90(3): 479-487.
- Verrips M 2002. Jaarverslag 2000 Vogelringstation Meijendel. *Hollands' Duinen* 40: 31-36.
- Vogelpopulatieonderzoek Meijendel, Jaarverslagen 1958 - 1985. Archief Vogelwerkgroep.
- Vogelwerkgroep Meijendel, Jaarverslagen 1986 – 2001. Vogelwerkgroep Meijendel, Bergschenhoek.

Tabel 2 blad 1. Vogelterritoria in Meijendel in 2002

Kavelnummer:	1A	1B	3	4/5	6	7	8	10	12A	13S	13	14	15	16+	17A	17B	36	45	46	51
	12,76																			
Aantal bezoeken:	12	10	7	9	9	11	9	10	9	9	10	10	11	11	10	10	8	10	9	8
Bijzonderheden:																				
Dodaars	3	1		4	4	2		8	1			7	3	1	1	1		6	1	
Fuut	4	4		3	2	1		6	1			2	1	1	1	1		4	1	
Geoorde fuut				2	1							4		2	0					
Aalscholver																			361	
Knobbelzwaan	0	1	2	1		1		1				1			1					
Gauwe gans	5	1	1	1				1				1						1	0	
Canadese gans	1	0		2		1								1	1			1		
Nijlgans	2		2	2				1				1			1			1		
Casarca																				
Krakeend	3	6		11	1			16	1	1		2			4	1		14	2	
Wilde eend	9	2	2	5	1	1		9	5	1		4	1	2	8	2		6	1	
Soepeend	2	0	1	2											2			1	0	
Slobeend	4	0		1				0				1		1	1			0	0	
Krooneend				1	1															
Tafeleend	3	4	1	12	2	2		13				4		1	14	4		6	4	
Kuifeend	12	5	3	17	2	3		18	1			8	3	4	11	4		23	13	
Havik	1						0	0	1				1		0					
Sperwer	0														0			0	1	
Buizerd	1	1		0	1	1	0	0	1									1	1	
Torenvalk	1			1											0					
Boomvalk	0		1																0	
Fazant	0	1	1	1	2		3	4	1						0		1	1		1
Waterral	3	1	2	0				4						2	1			0		
Waterhoen	5	2		1				3				2	1	2	3			1		
Meerkoet	21	11	7	22	7	3		31	4			13	7	11	11	9		19	5	
Scholekster												1								
Kievit							0		2			3	1	2	0					
Houtsnip							0													
Tureluur									1			1								
Stormmeeuw		1		1				1				1		1	3	1		0		
Holenduif						1													2	
Houtduif	2	1	5	3	3	2	6	7	5	3	2	2	1	2	3	3	1	3		6
Turkse tortel	0							0												
Zomertortel	5	2	1				0	1				2		2	1	3		1		1
Halsbandparkiet																				1
Koekoek	2	2	2		1	2	2	2	1	1		1	1	1	2	1		1	0	1
Bosuil																				
Nachtzwaluw							1													
Groene specht	1					1	1	0	1											1
Grote bonte specht	1	1		1	1	2	2	2	4		1				1			1	1	4
Kuifleeuwerik																				
Boomleeuwerik	0						2	5	7		1	1	1						0	
Veldleeuwerik																				
Boompieper	1	1				1	1	1	7								1			1
Graspieper							1	0		4	2	2	5	5	8	3	2			
Witte kwikstaart							0	1												

Tabel 2 blad 2.

Kavelnummer: 53			54A	54B		61		62		64		65		71		72		73						
74	75	77	83	105		Totaal													2002					
Aantal bezoeken:			8	7	9	10	7	13	8	13	11	11	11	13	13	?	13	339 + ?						
Bijzonderheden:			aantal getelde kavels:															35						
Dodaars																		46						
Fuut																		32						
Geoorde fuut																		9						
Aalscholver																		0	361					
Knobbelzwaan																		1	1	10				
Grauwe gans																				11				
Canadese gans																				8				
Nijlgans																		1	1	1	13			
Casarca																			1	1				
Krakeend																		1	1	2	0	66		
Wilde eend																		4		2	2	5	72	
Soepeend																				1		9		
Slobeend																						8		
Krooneend																						2		
Tafeleend																		1				71		
Kuifeend																			2	2	1	132		
Havik																		1	1			5		
Sperwer																		1				2		
Buizerd			1	1	1	1	1	0	1	1											0	14		
Torenvalk																						2		
Boomvalk																		1				0	2	
Fazant			2	2	4	1		3	2	2											2	4	1	39
Waterral																							13	
Waterhoen																		1		2	1	24		
Meerkoet																		1	5	3	6	197		
Scholekster																		1		1	3			
Kievit																		6		2		16		
Houtsnip			1																0	0	0		1	
Tureluur																						2		
Stormmeeuw																						9		
Holenduif			2	1																		1	7	
Houtduif			23	14	12	1	14	5	3	4	2	4	2	4	7		2	157						
Turkse tortel																		1			0	1		
Zomertortel			1																1				21	
Halsbandparkiet																						1		
Koekoek																		1	0	1	1	1	1	31
Bosuil			1																1	1		1	4	
Nachtzwaluw																						1		
Groene specht			2	1	1	1		1	1	2		1		1		2	1	19						
Grote bonte specht			6	5	2	1	4	2	2	3	3	2		4	4	2	1	63						
Kuifleeuwerik																		1				1		
Boomleeuwerik			0		2	4		3	2	8		5		6	1	1		49						
Veldleeuwerik																		4			1		5	
Boompieper																		2		1	3	1	55	
Graspieper																			5		3	1	41	
Witte kwikstaart																		1			1		3	

Tabel 2 blad 3.

Kavelnummer:	1A	18	3	4/5	6	7	8	10,12	12A	13S	13	14	15	16+	17A	17B	36	45	46	51
								76												
Aantal bezoeken:	12	10	7	9	9	11	9	10	9	9	10	10	11	11	10	10	8	10	9	8
Bijzonderheden:																				
Winterkoning	30	18	33	17	16	11	16	19	16	9	4	10	4	10	26	9	4	17	7	17
Heggenmus	24	16	19	8	3	5	19	27	24	25	4	10	11	16	26	11	7	24	8	7
Roodborst	5	3	4	7	9	4	12	5	8			1	1	1	2		1	3	4	12
Nachtegaal	16	10	13	4	9	8	15	17	28	17	2	6	9	11	20	11	5	10	2	6
Blauwborst								1		1				3	3	1	2			
Gekr. roodstaart	1				3	2	5	4	10										0	3
Roodborsttapuit	1	0					3	5	1	4	1	1	2	3	2	3	4	1	1	
Tapuit																	1			
Merel	15	14	10	7	9	4	11	13	15	3	1	3	4	6	9	4	3	13	5	8
Zanglijster	4	2	1		2	2	3	4	2	2							2	1		4
Grote lijster									1											
Sprinkhaanzanger	3	2	4	2			2	7	1	3	1		2	3	2	1	2	2	2	2
Rietzanger	1	3	4					1				1	1						0	
Bosrietzanger	3	1		2	1			4		1		2	1	1	1	1		2		
Kleine karekiet	45	27	43	12	29	3		16	5	1		19	9	8	18	14	1	12	7	
Spotvogel																				
Braamsluiper	7	4	8	2	3		5	8	2	3	2	2	2	3	5		1	4	0	1
Grasmus	27	17	20	8	7	14	18	29	22	50	7	9	15	20	25	17	7	21	8	2
Tuinfluiter	10	5	2	3		2	2		2	1	1	3						5	0	
Zwartkop	15	7	6	3	8	6	10	8	9		1	4	2	3	6			4	2	6
Tijftjaf	33	19	19	12	15	6	18	15	28		3	6	3	5	13	6	4	18	8	9
Fitis	47	50	39	23	12	10	38	38	63	24	6	15	12	17	41	14	8	54	14	8
Goudhaan		0					0													
Grauwe vliegenv.																				
Staartmees	3	2	1	2	2	1	5	6	3	1	1	2		2	2	1		1	1	
Glanskop	1	1		1	1		4	4	8			1					1			
Matkop			1				2	2												
Kuifmees																				
Zwarte mees																				
Pimpelmees	8	5	3	5	6	1	11	10	13		2	3	1	1	2		2	3	3	9
Koolmees	12	7	4	6	7	6	10	14	20	5	2	2	2	2	6	1	2	5	6	8
Boomklever	1																			
Boomkruiper	1				1		4	4	3											5
Wielewaal					1															1
Vlaamse gaai	3	4	2	3	1	3	3	2	5	2	1	3	1		3	1	1	1	2	
Ekster	1	1	3	2	3	2	6	5	1	2	1	2			3		2	2	1	
Kauw				2			0	5			2				1					2
Zwarte kraai	2	2	3	2	4	2	4	3	2	2	2	2	2	1	4	2	2	2	1	2
Spreeuw	2			1			0	0												
Ringmus							1													
Vink	2	2			4	3	8	7	10		2	2						0	3	5
Groenling								1									1			
Putter								0												
Kneu	1		1				3	5		4	3	2	9	5	7	2	1	2		
Barmsijs																				
Goudvink	5	5	2	1	2	2	4	6	1		1	1	2	1	2		1	3	0	
Appelvink																				
Rietgors	3	2	4	2	2			8	1			2	2	4	3	2	2	1	0	
Totaal territoria:	423	277	280	231	189	119	259	440	345	171	56	177	124	168	313	134	72	663	114	137
Aantal soorten:	54	45	39	46	40	35	36	55	43	25	26	48	35	40	46	30	29	44	28	31

Tabel 2 blad 4.

Kavelnummer:	53	54A	54B	61	62	64	65	71	72	73	74	75	77	83	105	Totaal 2002
Aantal bezoeken:	8	7	9	10	7	13	8	13	11	11	11	13	13	?	13	339 + ?
Bijzonderheden:	aantal getelde kavels:															35
Winterkoning	18	16	11	16	17	9	10	17	5	15	1	14	23	17	2	484
Heggenmus	8	5	6	11	4	12	7	16		39	2	14	15	10	2	445
Roodborst	15	16	20	10	30	8	5	12	12	10	1	6	8	7	1	243
Nachtegaal	9	9	10	5	4	18	6	15	1	32	1	15	12	10		366
Blauwborst												1				12
Gekr. roodstaart	3	3	2	1	7	4	3	2	3	4		5	1	2		68
Roodborsttapuit						0		7		3		3	2			47
Tapuit								0								1
Merel	26	20	13	8	22	10	6	15	2	29	3	14	12	6	2	345
Zanglijster	4	6	2	2	1	2	0	4	1	4	1	3	2	1	1	63
Grote lijster			1					1								3
Sprinkhaanzanger						3	0	2		3		2	2	2		55
Rietzanger																11
Bosrietzanger					1			1		1					1	24
Kleine karekiet								1				1	9	8		288
Spotvogel				1				1				1	1	1		5
Braamsluiper	1	1	2	4		3		3		6		5	4	2		93
Grasmus	12	8	15	8	5	10	3	21	2	57	8	28	19	14	1	554
Tuinfluit	1	2				1				2		1	2	2		47
Zwartkop	10	11	5	6	5	5	4	3	3	8	1	5	9	4		179
Tijftjaf	17	17	9	15	15	11	9	11	8	24	1	12	17	13	1	420
Fitis	14	9	30	17	23	26	23	20	3	53		37	23	33		844
Goudhaan	2	4						2								8
Grauwe vliegenv.		2														2
Staartmees	4	3	2	6	1	1	1	3	1	3		3	2	1		67
Glanskop	5	7	1		1	1	2	3	2	2		2	3			51
Matkop																5
Kuifmees		4						1	2	1			3			11
Zwarte mees	2	2							3	1		1	1			10
Pimpelmees	20	18	7	4	6	6	5	12	4	10	1	8	8	4	1	202
Koolmees	28	27	16	12	26	7	8	17	7	11		17	13	7	1	324
Boomklever	2	3						2								8
Boomkruiper	8	4	1		2	1	2	2					3			41
Wielewaal	1		0			0				1			1			5
Vlaamse gaai	4	3	2	3	3	2	3	4	2	7		7	6	2	0	89
Ekster	4	2	2	1	1	2	3	1		4		1	1	1	1	61
Kauw	59	29	9				2	10							0	121
Zwarte kraai	6	2	2	2	1	3	2	4		6		4	4	1	1	84
Spreeuw	14	17	15				6	0							0	55
Ringmus		1														2
Vink	5	6	3	4	5	1	6	3	9	3		4	19	2	2	120
Groenling	2		1					0								5
Putter	1	1				1										3
Kneu	2		2			0	0	3		5		4	4	1		66
Barmsijs			1													1
Goudvink	4		2	0	1	1	0	2		2		3	2			56
Appelvink			1													1
Rietgors													1	1		40
Totaal territoria:	350	286	219	150	202	166	131	253	78	373	37	253	267	171	46	7674
Aantal soorten:	41	41	38	28	27	32	31	43	21	37	18	40	46	34	31	94

Tabel 3 blad 1. Ontwikkeling van de vogelterritoria Meijendel 1992-2002 in 20 kavels*

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	jaar: 2002 t.o.v. 2001 in procenten
Dodaars	43	44	45	41	27	30	29	39	31	33	6,5
Fuut	38	36	31	27	28	31	26	30	20	22	10
Geoorde fuut	19	11	7	17	14	9	8	13	12	9	-25
Aalscholver	44	62	72	84	120	200	289	344	354	361	2
Roerdomp	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
Knobbelzwaan	7	9	7	8	6	8	8	8	7	7	0
Grauwe gans		0	0	0	1	2	6	2	2	2	5
150											
Nijlgans	5	7	8	5	9	6	11	5	7	8	14,3
Canadese gans	0	0	0	0	0	0	3	3	5	4	-20
Bergeend											
Krakeend	38	39	47	34	39	23	36	31	41	45	9,8
Wintertaling	3	0	1	1	1	1	1	0	0	0	
Wilde eend	55	65	64	72	67	55	67	51	42	48	14,3
Soepeend	1	3	6	6	6	3	5	4	2	5	150
Slobeend	13	15	11	11	4	4	8	1	6	4	-33,3
Krooneend	0	0	0	0	0	1	2	0	1	2	100
Tafeleend	55	83	70	67	59	79	71	57	65	56	-13,8
Kuifeend	93	104	121	115	100	78	144	107	78	78	0
Bruine kiekendief	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	
Havik	1	1	1	2	1	4	1	1	2	3	50
Sperwer	1	0	1	3	1	0	0	1	1	1	0
Buizerd	1	1	3	1	6	4	5	4	4	4	0
Torenvalk	6	6	5	6	2	7	2	1	1	1	0
Boomvalk	2	4	4	0	4	2	3	2	3	1	-66,7
Fazant	64	64	56	47	46	46	23	21	19	13	-31,6
Porseleinhoen	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
Waterral	9	9	13	6	2	5	4	10	10	10	0
Kwartelkoning	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Waterhoen	34	36	35	34	23	21	18	18	16	17	6,3
Meerkoet	202	217	214	189	147	147	153	148	141	137	-2,8
Scholekster	3	4	3	4	4	1	1	2	4	2	-50
Kleine plevier	0	0	0	3	4	1	1	3	1	0	-100
Kievit	6	8	10	6	12	11	17	25	16	14	-12,5
Houtsnip	2	2	0	1	1	0	0	0	1	0	-100
Wulp	4	3	4	1	1	3	0	0	0	0	
Tureluur	0	0	0	1	1	1	1	1	1	2	100
Oeverloper	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	-100
Stormmeeuw	21	11	8	9	7	10	10	8	9	9	0
Holenduif	4	3	1	2	0	1	1	0	1	2	100
Houtduif	245	237	194	188	158	158	144	96	95	72	-24,2
Zomertortel	17	20	20	20	20	11	21	11	11	13	18,2
Halsbandparkiet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	toename
Koekoek	33	34	29	29	25	29	20	14	19	19	0

Tabel 3 blad 1. Ontwikkeling van de vogelterritoria Meijendel 1992-2002 in 20 kavels* jaar:
1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2002 t.o.v. 2001
in procenten

Bosuil	4	3	4	2	4	5	4	3	2	1	-50
Ransuil	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	
Groene specht	25	19	25	18	15	13	10	8	5	6	20
Grote bonte specht	13	17	18	10	14	23	22	24	31	30	-3,2
Draaihals	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
Kuifleeuwerik	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Boomleeuwerik	2	0	3	5	2	2	8	15	19	27	42,1
Veldleeuwerik	0	0	0	0	0	0	2	1	0	1	toename
Boerenwaluw	1	0	0	3	3	2	1	1	0	0	
Boompieper	19	20	26	31	32	38	38	41	45	37	-17,8
Graspieper	18	18	21	27	23	21	26	33	22	33	50
Witte kwikstaart	1	0	0	0	1	1	3	3	3	1	-66,7
Winterkoning	213	242	255	43	67	115	234	288	296	277	-6,4
Heggenmus	288	292	291	285	331	319	300	286	285	276	-3,2
Roodborst	80	97	114	80	82	84	109	121	116	119	2,6
Nachtegaal	205	222	226	224	228	235	241	236	258	226	-12,4
Blauwborst	4	5	8	4	11	14	14	15	10	10	0

*) Betreft totaal van de 20 steeds getelde kavels: 1B, 3, 4/5, 6, 10/12/76, 12A, 13S, 13, 14, 15, 16+, 17A, 17B, 51, 62, 72, 73, 74, 75 en 83

Tabel 3 blad 2.

jaar:											toe-/afname
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2002 t.o.v. 2001
											in procenten
Gekr. Roodstaart	50	39	42	42	56	62	51	45	44	41	-6,8
Paapje	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
Roodborsttapuit	19	23	26	33	22	42	35	36	29	28	-3,4
Tapuit	6	7	8	2	2	1	0	0	0	0	
Merel	113	138	138	121	113	119	143	165	188	182	-3,2
Zanglijster	3	9	12	5	2	3	12	21	25	28	12
Grote lijster	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0
Sprinkhaanzanger	32	44	45	41	35	42	39	51	38	37	-2,6
Snor		0	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Rietzanger	7	10	16	13	14	12	11	9	7	10	42,9
Bosrietzanger	33	30	29	28	21	20	14	18	15	17	13,3
Kleine karekiet	301	312	336	305	280	247	247	248	251	210	-16,3
Grote karekiet	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0	
Spotvogel	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	0
Braamsluiper	33	58	62	70	50	57	58	63	52	58	11,5
Grasmus	291	287	393	437	472	409	384	432	410	362	-11,7
Tuinfluitier	39	41	37	41	47	45	34	35	36	26	-27,8
Zwartkop	73	72	67	50	62	76	97	103	86	89	3,5
Fluiter	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Tjiftjaf	144	143	183	167	213	290	228	199	208	226	8,7
Fitis	733	705	808	727	711	662	667	608	623	511	-18
Goudhaan	0	1	0	2	1	0	2	1	4	0	-100
Vuurgoudhaan	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	
Gauwe vliegenv.	0		0	1	0	1	0	0	0	0	0
Baardmannetje	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	
Staartmees	45	45	39	41	38	31	33	42	38	34	-10,5
Glanskop	13	19	15	18	26	14	15	17	25	23	-8
Matkop	4	2	4	2	5	1	2	0	0	3	toename
Kuifmees	3	2	1	3	2	1	3	1	2	3	50
Zwarte mees	1	1	0	0	0	1	0	0	1	5	400
Pimpelmees	81	10	190	112	104	88	91	104	106	93	-12,3
Koolmees	197	191	178	200	222	196	187	183	183	154	-15,8
Boomklever	1	2	1	0	0	0	0	0	0	1	toename
Boomkruiper	9	12	15	10	17	11	11	16	15	15	0
Wielewaal	5	4	3	9	4	6	7	4	2	3	50
Vlaamse gaai	49	44	40	47	43	41	49	50	49	49	0
Ekster	85	72	62	57	62	43	45	36	40	30	-25
Kauw	74	59	76	71	68	83	59	39	44	12	-72,7
Zwarte kraai	35	35	41	34	41	52	51	49	50	45	-10
Spreeuw	26	21	17	21	14	12	14	6	8	1	-87,5
Huisemus	5	1	0	0	0	1	1	1	1	0	-100
Ringmus	5	0	2	0	0	0	1	0	0	0	
Vink	5	8	14	18	28	24	38	37	47	55	17

Groenling	3	2	2	0	2	1	0	1	0	1	toename
Putter	3	0	2	0	1	0	0	2	0		
Sijs	0	0	0	0	0	1	0	0	1		-100
Kneu	66	56	61	57	60	61	75	58	49	48	-2
Barmsijs	1	0	0	1	1	0	1	1	1	0	-100
Roodmus	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
Kruisbek	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	
Goudvink	12	23	29	30	32	33	38	43	36	30	-16,7
Appelvink	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	-100
Rietgors	62	68	71	62	60	57	49	41	43	33	-23,3
Totaal territoria:	4621	4775	5055	4666	4708	4724	4945	4910	4885	4517	-7,5
Aantal soorten:	87	83	82	84	88	86	86	87	87	82	-5,7
Visdief										1 (broedcode 1)	-100,0

Tabel 4a en b. Toegenomen en gelijkgebleven vogelterritorie in 2002 t.o.v. 2001 in 33 kavels, vastgesteld in Meijendal (BMP)

Toegenomen:				percentage			
jaar:	2002	2001	verandering	2002	2001	verandering	
Betreft de kavels: 1A, 1B, 3, 4/5, 6, 7, 8, 10/12/76, 12A, 135, 13, 14, 15, 16+, 17A, 17B, 36, 45, 46, 51, 53, 54A, 61, 62, 64, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 83 en 105							
Dodaars	46	42	10	Knobbelzwaan	10	10	0
Fuut	32	30	7	Torenavalk	2	2	0 *
Aalscholver	361	354	2	Stormmeeuw	9	9	0
Grauwe gans	11	10	10	Halsbandparkiet	1	1	0 *
Nijlgans	13	12	8	Groene specht	17	17	0
Casarca	1	0	toename *	Tapuit	1	1	0 *
Krakeend	66	54	22	Glanskop	48	48	0
Wilde eend	72	61	18	Vlaamse gaai	84	84	0
Soepeend	9	8	13	Kneu	64	64	0
Slobeend	8	7	14				
Krooneend	2	1	100 *				
Havik	5	4	25				
Sperwer	2	1	100 *				
Buizerd	12	9	33	Gelijkgebleven:			
Waterral	13	12	8	Totaal territoria:	236		
Waterhoen	24	20	20	Aantal soorten:	9		
Tureluur	2	1	100 *				
Holenduif	7	6	17				
Nachtzwaluw	1	0	toename *				
Kuifleeuwerik	1	0	toename *				
Boomleeuwerik	45	27	67				
Veldleeuwerik	5	0	toename				
Graspieper	41	27	52				
Heggenmus	432	424	2				
Blauwborst	12	11	9				
Zanglijster	61	56	9	Toename:			
Bosrietzanger	24	18	33	Totaal territoria:	2255	2051	10%
Spotvogel	5	2	150	Aantal soorten:	43		
Braamsluiper	91	85	7				
Zwartkop	170	157	8				
Tjiftjaf	402	370	9				
Grauwe vliegenv.	2	1	100 *				
Matkop	5	0	toename				
Kuifmees	11	7	57				
Zwarte mees	10	2	400				
Boomklever	8	7	14				
Boomkruiper	38	37	3	* betekent: aantal territoria in beide jaren 2			
Wielewaal	5	4	25				
Zwarte kraai	80	79	1				
Ringmus	2	0	toename *				
Vink	111	103	8				
Groenling	4	1	300				
Putter	3	1	200				

percentage

verandering

Geoorde fuut	9	12	-25		Sprinkhaanzanger	55	62	-11
Canadese gans	8	9	-11		Rietzanger	11	12	-8
Bergeend	0	3	-100		Kleine karekiet	288	337	-15
Tafeleend	71	87	-18		Grasmus	536	601	-11
Kuifeend	132	133	-1		Tuinfluit	47	64	-27
Boomvalk	2	4	-50		Fitis	791	959	-18
Fazant	33	36	-8		Goudhaan	8	14	-43
Meerkoet	197	198	-1		Staartmees	64	73	-12
Scholekster	3	5	-40		Pimpelmees	190	199	-5
Kleine plevier	0	1	-100	*	Koolmees	300	323	-7
Kievit	16	17	-6		Ekster	56	66	-15
Houtsnip	1	4	-75		Kauw	110	140	-21
Oeverloper	0	1	-100	*	Spreeuw	34	46	-26
Houtduif	142	171	-17		Huisemus	0	1	-100
Turkse tortel	1	2	-50	*	Sijs	0	1	-100
Zomertortel	20	21	-5		Barmsijs	0	1	-100
Koekoek	29	30	-3		Goudvink	54	61	-11
Bosuil	3	6	-50		Appelvink	0	1	-100
Grote b. specht	59	61	-3		Rietgors	40	59	-32
Boompieper	52	64	-19					
Witte kwikstaart	3	4	-25					
Winterkoning	463	471	-2					
Roodborst	218	227	-4					
Nachtegaal	350	390	-10					
Gekr. roodstaart	63	74	-15					
Roodborsttapuit	47	48	-2					
Merel	326	335	-3		Afname:			
Grote lijster	1	5	-80		Totaal territoria:	4833	5439	-11%
					Aantal soorten:	47		

75